

Nizami Gencevi'nin Eserlerinin Görsel Sunumları Milli Manevi Hafızamızı Canlandırma Aracı Olarak

Zakirə Əliyeva
Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru

Visual Presentations of Nizami Gencevi's Works as a Means of Reviving Our National Spiritual Memory

According to many authors, modern scientists, in connection with the increasing role of visual elements in modern knowledge, are moving to visual phenomena from different angles and even as objects of research with the transition from "verbal to visual". The growing role of the visual component of culture is also recognized at the level of everyday consciousness. Visualization is often understood as a gradual decline in the cultural role of oral (handwritten, printed) text and the transition to non-verbal texts.

This concept is based on the idea that the oral text is a composition that forms a system that defines the integrity of culture. Written text is the first visual form of a word, and historically the first oral form of text. We noticed an interesting feature of the modern Internet community: the popularity of the video blog format encourages children to directly participate in the creation of a media product.

"Shah and Servant" by Nizami Ganjavi, "Fitna", "Good and Evil", "The Epic of a Husband, Brick" - these cartoons play a big role in the lives of children. Cartoons not only affect the psychological state of children, but also have educational and educational value, and most importantly, they clearly describe life, hard work, growth and achievement of goals. Another aspect of this is that the interest in our classical literature in the person of the great Nizami Ganjavi encourages the younger generation to seek new creative abilities and create visual resources.

as if child development is accelerating.

Modern examples on the Internet, especially on YouTube, by transforming spoken text into interactive hypertext.

The worldview, attitude, life experience and vocabulary of children and adolescents who are familiar with , attitude, life experience and vocabulary of an adult poet such as Nizami Ganjavi give the so-called "maturity" to their thoughts and perception. All this affects the nature of modern culture, the content and methods of transferring knowledge to the new generation, for example, the works of the Azerbaijani poet Nizami Ganjavi. In the modern world, the importance of visual information is increasing because visual information is more complete and easier to digest than other forms of information transfer.

Edebiyatın görsel bileşeninin artan rolü, modern toplumdaki dönüşümlerin yoğunluğu, küreselleşme, yüksek teknoloji, görsel iletişim, bilgi yeniliği, ergonomi ve tasarım fikirleri gibi bir dizi faktörden kaynaklanmaktadır. Kültürel ve eğitimsel öncelikler değişiyor. Bütün bunlar modern kültürün doğasını, bilgiyi yeni nesle aktarmanın içeriğini ve yöntemlerini etkiler. Modern dünyada, görsel bilgilerin önemi diğer bilgi aktarım biçimlerinden daha eksiksiz ve daha kolay özümsemesi nedeniyle artmaktadır.

Birçok yazara göre, modern bilim adamları, modern bilgide görsel unsurların artan rolüyle bağlantılı olarak, görsel fenomenlere çeşitli şekillerde ve hatta "sözlüden görsele" geçişle araştırma nesnelere giderek giderler. (1, s.97, 1974)

Kültürün görsel bileşeninin artan rolü, günlük bilinç düzeyinde de kabul edilmektedir. Görselleştirme genellikle sözlü (el yazısı, basılı) metin veya "defter tutma"nın kültürel rolünde kademeli bir azalma ve sözlü olmayan metinlere geçiş olarak anlaşılır.

Bu kavram, sözlü metnin kültürün bütünlüğünü belirleyen bir sistem oluşturan bir bileşik olduğu görüşüne dayanmaktadır. Yazılı metin sözcüğün ilk görselleştirme biçimi iken, tarihsel olarak ilk olan metnin sözlü biçimidir. Bu makaleyi yazarken, Nizami Gencevi sözünün kudretinden, mucizeyi canlı tasvir etme gücünden esinlenerek yaratılan görsel sunumlara baktık ve bu düzlemde Modern İnternet topluluğunun ilginç bir özelliğini fark ettik: video blog formatının popüleritesi, çocukları bir medya ürününün oluşturulmasına katılmaya daha fazla teşvik ediyor.

Multidisipliner görselleştirme ve Nizami Ganjavi'nin çalışmalarındaki değerler

Nizami Gencevi'nin eserlerinin okullarda, çocuklar ve gençler arasında çeşitli varyantlarda - kitaplar, resimli albümler, çizgi filmler, filmler vb. - tanıtılması ve öğretilmesi yönünde atılan adımlar, milli edebiyat ve sanat belleğimizi korumak ve Nizami'nin mirasına olan ilgiyi artırmak için olumlu ve başarılı çabalarıdır. Nizami'nin eserlerindeki yüksek ilmî ve manevî değerler hakkında çocuk ve gençlerin bilgilendirilmesi, bu değerlere kendi algılarında hakim olmaları çok önemlidir. Bilgiyi aktarmanın evrensel bir yolu olarak sanat ve edebiyat gelişir, kendini ifade etmeyi etkinleştirir. Görsel kültürün gelişiminin pedagojik modeli, disiplinler arası ilkelere uygulanır. Bu anlamda Nizami Gencevi'nin mirasını ve bilimsel fikirlerini öğrencilere aktarmanın yollarından biri de multidisipliner bir yaklaşımdır. Örneğin, yer adları öğretilirken, "Hamsa"da bahsedilen ilgili coğrafi adların kökeni ve anlamı hakkında ek bilgilere ilgi duyulur. Veya Nizami Gencevi, Genceli Nizami olarak anılır. Genceli derken Gence şehrine olan ilgi de bir örnek. Doğanın nadide incileri olan Azerbaycan faunası, ceylan, karaca ve geyiklerin korunmasıyla ilgileniyorsanız, hümanist şairin "Sırların Hazinesi", "Leyli ve Mecnun" şiirlerine başvurabilirsiniz: "İnsanın İzzeti"nde, "Firidun ve Ceylan Hikâyesi"nde, "Mecnun'un Ahuları Serbest Bırakması", "Mecnun'un Ceylanı Serbest Bırakması" vb.

Filoloji Doktoru Teymur Kerimli yazır: "Tarihçi Nizami, filozof Nizami, düşünür Nizami, tarihi ve tarihi kaynakları kendi fikri doğrultusunda sanatsal bir şekilde yorumlayıp sunursa, şair Nizami kendi poetik tarihini, tarihsel poetikasını yaratır" (3, s. 221, 2002) Büyük şairin zengin düşünce ve fikirlerinin eğitim, öğretim ve yetiştirme konusundaki eserlerinde pedagojik süreçte kullanılması da günümüzün bir gerçeğidir.

Bilindiği gibi büyük şairin "Hamsa" adlı eserinde resim, mimarlık, halı dokumak ve diğer sanatlar ve sanatşılar hakkında pek çok değerli fikirler bulunmaktadır. Özellikle, "Yedi güzel" eseri, renklerin özelliklerini ve resim sanatını yüceltir. ("Yedi güzel" eserinde Behram'ın yedi renkte yedi kubbe inşa etmesiyle ilgili hikayeler vb.)

Nizami'nin sözünün gücüyle oluşturulan görsel materyallerin çocukların ve gençlerin gelişimindeki rolü üzerine

Psikologların insanları etkilemedeki temel aracı onları kelimelerin gücüyle ikna etmektir. Nizami Gencevi'nin eserlerinde ifade edilen bilge fikirlerin gücünün yarattığı psikolojik noktalar, insan psikolojisinin en ince ve en derin katmanları hakkında psikolojik düşünceler özellikle ilgi çekicidir. Bu noktadan hareketle genç neslin eğitim, öğretim, aydınlanma ve gelişme süreçlerinde bu ilmî ve edebî mirasın uygulanması, bu manevi dünyaya asırlık bir köprünün kurulması gerekli ve etkilidir.

Nizami Gencevi'nin hayatı ve kişiliği ideal bir örnektir. ... Nizami Gencevi, düşünce ve eylemlerinde bir an bile amaçsız yaşamadı. Nizami Gencevi örneğinde ideal bir amaçlılık imajıyla karşı karşıyayız. Burada kelime, tüm özüyle öz anlamına gelir.

Bu zamanda Nizami Gencevi, dahi ve çalışkan, amaç ve eylemlerin bir çocuğudur. İster psikolog ister öğretmen olun, yeni nesli örnek almalı ve çocuklarımıza çalışmayı öğretmeliyiz. (10, 2021) Bu bağlamda, Nizami Gencevi'nin YouTube'da yayınlanan çalışmalarına ilgili son zamanlarda daha popüler olan çocuk video bloglarından bazılarını inceledik:

"Şah ve hizmetkar" (9) - kısa animasyon film, senarist Adham Gulubeyov, besteci Ogtay Rajabov, Azerbaycanfilm, 1976) - sadık bir hizmetkar ve acımasız, zalim hakkındadır. Şah Bir gün zalim Şah, genç hizmetçisine kızarak aç köpeklerin önüne fırlattı... Köpekler hizmetçiye saldırırsa da onu tanıdılar ve geri çekildiler. Geçmişte hizmetçinin köpeklere baktığı ve onları beslediği ortaya çıktı. Böylece köpekler iyiliği yere düşürmür, hizmetçiyi yakalamır (sadakət ve iyiliğin önemi).

"Fitne" - (6) - kısa animasyon film, senarist Adham Gulubeyov, Besteci Agshin Alizade, Azerbaycanfilm, 1970). - İnsanın çalışkanlığı ve iradesi sayesinde en zor, hatta akıl almaz şeylerle bile baş edebilir. Filmin arkasındaki fikir bu. Hikâyenin kahramanı Fitne güzel bir kızdır. Hökmdarın sevgisini ve saygısını kazanarak hökmdara ve saray erkânına üstünlüğünü kanıtlar.

"İyi ve Kötü" bir uygulama filmidir - (7) - senarist: Adham Gulubeyov, Besteci: Javanshir Guliyev, Azerbaycanfilm, 1976) Karşılık olarak kötülerin kötülüklerinden bahsediyorlar. Filmde, iyi ve kötü arasındaki sonsuz mücadeleyi ve nihayetinde iyinin zaferi, iyiliğin gücü hakkında konuşulur.

Bu çizgi filmlerin çocukların hayatındaki rolü büyüktür. Çizgi filmlerin çocukların psikolojik durumlarını etkilemesinin yanı sıra eğitici ve aydınlatıcı bir değeri vardır ve en önemlisi hayatı, çalışkanlığı, büyümeyi ve hedeflere ulaşmayı görsel olarak anlatırlar. Bunun bir başka yönden önemi ise büyük Nizami Gencevi şahsında klasik edebiyatımıza olan ilginin onu yeni yaratıcılık arayışlarına ve görsel kaynaklar yaratmaya sevk etmesidir. Örneğin 14 yaşındaki Eyvaz Faig oğlu Ziyadov, Nizami Gencevi'nin animasyon yarışmasına "Nuşiravan ile Baykuşların Sohbeti" adlı animasyon filmi sunmuş ve yazmış: Herkese merhaba. Nizami Gencevi Yaratıcılık

Tasarım ve Animasyon Yarışması'nda Nuşiravan ve Baykuşların sohbetini anlatan bir karikatür yaptım. ... kullanılan programlar Scratch, Mediabang paint pro ve Inshot'tır, izlediğiniz için teşekkürler - (8)

Şaire göre, sıkı çalışmanın getirdiği gurur duygusu, bir gencin yarattığı görsel kaynağın ruhuna gömülür. Çünkü Halk Şairi Samad Vurgun'un dediği gibi, “Nizami'nin eserlerinde çalışkan insanlardan saygı ve sevgiyle söz edilir. Çalışmalarında birçok çalışkan insanın - duvarcı ustaları, çiftçiler, inşaatçılar, çobanlar, bahçıvanlar - parlak görüntülerini buluyoruz ”(2). Nizami Gencevi'nin ölümsüz "Hamsa"sının öğretici öykülerinden yararlanan gençlerin ve gençlerin çeşitli görsel sunumlarında da bu parlak başarıların yer aldığını belirtmek gerekir.

Nizami Gencevi, insanların çiftçilik yapmaktan, ıssız topraklarda çalışmaktan, mahsul yetiştirmekten ve geçimini sağlamaktan (örneğin, "Leyli ve Mecnun") gurur duyduğunu coşkuyla yazdı ve sıradan iş adamlarının çalışma tutumunu övdü.

Manevi dünyamızın temelinde tuğla ve "tuğla kesen kişiler" – (tuğla gilden yapılmış bir taş türü- kerpic-az.)

*Şam şəhərində xeyli qoca bir kişi vardı,/Pəri kimi, cin kimi camaatdan
qaçardı./Toxuyardı özünə yaşıl otlardan köynək,/O, ruzi qazanardı hər gün kərpic
kəsərək...*

Bir keresinde ona hikmet öğretmeye çalışan gencin: ... *Torpağın qalxanına qılınc vurma bu qədər,/Qalx ki, səndən bir qarın çörək əsirgəməzlər* - sözlərinə ihtiyarın cavabı:

*Onunçün öyrətdim ki, əlimi bu sənətə, /bir gün sənə əl açıb düşməyim xəcalətə,
/Deyiləm heç kəsə xəznədən ötrü möhtac, /Əlimin zəhməti ilə toxdur gözüm, deyil a (türkçe :
Hazine için kimseye ihtiyacım yok,/Gözlerim avucumun eməğine doydu aç değil)*

Bugün “Kerpickesen kişinin hekayesi” -“Tuğla kesen ihtiyarın öyküsü”nün - içeriği lise ders kitaplarında, çocuklar için boyama kitaplarında hem sözlü, hem de manzum olarak yer almaktadır. Ayrıca hikaye, YouTube kanalında renkli resimler, performanslar, animasyonlar, programlar vb. ile çocuklar ve ergenler tarafından oluşturulan çeşitli formatlarda, farklı orijinal varyantlarda mevcuttur.

Azerbaycan'da anneler ve babalar yüksek öğrenime daha fazla ilgi gösteriyor. Herkes çocuğunun herhangi bir mesleğe hakim olmak yerine, ilk önce, daha yüksek bir eğitim alması gerektiğini düşünüyor... Ama hepimiz Nizami Gencevi'nin bu öyküsünü okuyarak büyüdük ve büyüyoruz...

Lise yıllarında hemen hemen hepimiz bu şiiri "Sırlar Hazinesi"nden ezbere öğrenmişizdir. Görünüşe göre yeni ezberlemiş, anlamamış ve örnek almamışız. İşsizlik çağımızın en büyük sorunlarından biridir. İş bulmak gerçekten çok zor. Her zaman geçimini sağlayabilen tek grup sanatçılar oldu.”(11, 2017).

Evet, her çağda ve her devirde çok farklı sanat türleri, geçimini sağlayan sanatçılar olmuştur. Modern çağımız onsuz değil, sadece formları, stilleri, teknolojisi, işi, pazarlama olanakları vb. değişebilir, gelişebilir. Örneğin, Prag'ın merkezi caddelerinden birinde, ortasına beyaz tuğlalar yığılmış. Birkaç euro ödüyorsunuz, o tuğlayı alıyorsunuz ve satıcının verdiği boyalarla üzerine istediğiniz resmi çiziyorsunuz ve sokağın ortasındaki "yığın" üzerine koyuyorsunuz. Biri adını, biri aşkını, biri ülkesinin bayrağını, biri en sevdiği filmin ya da kitabın adını söyler vb. yazar. Tuğla satan ihtiyar kişi. Bu "kale"ye taş koyanlar hem eğlenir hem de ihtiyacı olan özel bir gruba maddi destek sağlar. 2016 yılında Azerbaycan ve Ermenistan arasındaki çatışmalar sırasında burada satışlar zirveye ulaştı. Prag'daki Azeriler ve Ermeniler, onlarca tuğla satın almak, ülkelerinin bayrağını yükseltmek ve onu kalenin tepesine yerleştirmek için birbirleriyle yarıştı. Bu savaşın galibi, ihtiyar kişi, desteğe ihtiyacı olan engelliler ve genel olarak sokak satış kültürü, sokak pazarlaması veya halk pazarlamasıydı. Bu, Nizami Gencevi'nin hayalini kurduğu mükemmel duvar ustasının modern bir örneği olabilir. (4,).

XII. yüzyılın büyük şairi Nizami Gencevi'nin "Sırlar Hazinesi"ndeki yaşlı adam, ihtiyar ve zamanımızda Prag'daki yaşlı adam, ihtiyar kişi "Kerpic kesen kişinin hekayesi"deki tuğla, Prag'daki tuğla... Sanki bu "tuğla" insanlığın temeli olan bir tuğladır.

Sonuç

- Nizami Gencevi'nin yukarıda sıralanan bir dizi eserlerinin basılı metnlerinin görsele dönüşmesine tanık oluyoruz, gördüğümüz gibi - bunlar filme alınmış, animasyon filmlere, çizgi romanlara, grafik oyun formatlarına yol açabiliyor.

- Nizami Gencevi'nin görsele dönüşen hikayelerini sanki çocuklarla yetişkinler arasındaki çizgiyi çizer, modern "duvarcı" örnekleri ortaya çıkar / www.youtube.com/watch?v=Gth9NXxSstk, Çocuk portalında: <https://portal.azertag.az/en/node/9260>, "Dashkasan Hadı" yazısı bu makalenin sonunda). Edebi metin ve illüstrasyon materyalinin açıklığı (İnternet sitelerinde, YouTube'da), dokunsal, işitsel, mekansal, görsel özelliklere dayalı oyun türü, değişen illüstrasyon serisinin öğelerinin etkileşimi, hiper metne dönüştürme vb. çocuk zihnini etkiler.

- Nizami Gencevi gibi yetişkin bir şairin dünya görüşü, tutumu, yaşam deneyimi ve kelime dağarcığı ile tanışan çocukların ve ergenlerin düşünce ve algılarında sözde bir "olgunluk" verir. Çok çalışarak kazanılan deneyim ve bilgi birikimine dayalı olarak, hedefe yönelik bir gelişim stratejisi ortaya çıka bilir.

- Bu stratejinin ayrılmaz bir parçası olan XXI yüzyılın bilgi teknolojileri, çocuklar ve ergenler için modern edebiyatın cazibe merkezi haline geliyor.

- Sözel basılı metni hiper metne yaklaşmak yeni teknolojik fikirler yaratır. Teknolojinin gelişiyile, Nizami Gencevi dönemi ile modern toplum arasındaki orantısızlık, dijital çağda insanın yeri hakkında genç neslin kafasında sorular oluşturmaya başlıyor.

- Nizami Gencevi'nin eserlerinin görsel sunumları özlüğünde milli manevi hafızamızı canlı tutmaya yardımcı olan bir mekanizmadır. Bu mekanizmada didaktik işlev öne çıkar, edebi metnin algısı değişir.

- Amerikalı psikiyatrist ve profesör G.Small “Çevrimiçi Beyin. "İnternet Çağında İnsan" kitabında modern çocuklar doğumdan itibaren numaralandırılmıştır. Bilgisayar devrimine yakalanan ebeveynlerinden çok farklıdırlar. Etkileşim, metinlerarasılık, sayısallaştırma, hiper metin formatı vb. kavramlarla karakterize edilirler. (5) Bu değişikliklerle bağlantılı olarak klasik edebi mirasımızın yorum mekanizmasını görselleştirmeleri bekleniyordu.

- Bütün bunlar, Azerbaycanlı şair Nizami Gencevi'nin yarattığı eserler örneğinde modern kültürün doğasını, yeni nesle bilgi aktarmanın içeriğini ve yöntemlerini etkiler. Modern dünyada görsel bilgilerin önemi artıyor çünkü görsel bilgi diğer bilgi aktarım biçimlerinden daha eksiksiz ve daha kolay özümseliyor.

Kaynakça

1. *Arnxeym R. İskusstvo i vizualnoye vospriyatiye. Moskva, Proqress, 1974 -392 c.*
2. *Əsgərova Nuray. Əmək və zəhmət şairi <https://nuhcixan.az/news/medeniyyet-turizm/43985-emek-ve-zehmet-sairi>*
3. *Kərimli Teymur. Nizami və tarix, red. Y.Qarayevs.221. Bakı, Elm 2002,226 s.*
4. *Kərpickəsən qoca və marketing. <https://vugarbaba.info/k%C9%99pick%C9%99s%C9%99n-qoca-v%C9%99-marketing/>.*
5. *Klipovoye mişlenie fenomen sovremennosti (E-resurs) / Optimalnie kommunikasi: PITY. 18.03.2015. – URL: <http://jarki.ru/wpress/2015/03/18/3208/>.*
6. *Nizami Gəncəvi. “Fitnə” – Cizgi filmi (<https://www.youtube.com/watch?v=8bVK5W5JfyI&t=158s>)*
7. *Nizami Gəncəvi. “Xeyir və şər” - Applikasiya filmidir. <https://www.youtube.com/watch?v=3TIPTeSGhZQ>*
8. *Nizami Gəncəvi. “Nuşirəvan və bayquşların söhbəti”. <https://www.youtube.com/watch?v=gMHRvD2Ggi4>*
9. *Nizami Gəncəvi. “Şah və xidmətçi” (<https://www.youtube.com/watch?v=7eSWuriZ7Gg>)*
10. *Paşayeva Təranə. Nizami Gəncəvi İnsan qəlbinin azadlıq himni // 525-ci qəzet, 2021, 08 may.*
11. *Rzayeva Mələhət. “Kərpic kəsən kişi”lər niyə yoxdur? <https://sherg.az/x%C9%99b%C9%99r/37396/onlayn-qəzet-04/10/2017>.*

TAŞ USTASI HADI

(senaryo)

Hadı evde. Taş parçaları ve aletler etrafa saçılmış durumda. Havzada çamur var. Elleri ve yakası çamura bulanmış, vaktinden önce çalan kapı zili onu sinirlendiriyor. Sıradaki sınıf arkadaşı Bıdı. Odaya şaşkınlıkla bakan Bıdı:

-Hadı, ay Hadı, ne yapıyorsun? Ödevini yaptın mı? Bana ver, kopyalayayım, ne olacak? Onun yerine sana bisikletimi vereceğim.

Haydi:

-Anla! Ben bisiklet istemiyorum. Bu kadar yeter, ne zaman kendin için çalışacaksın?

Dedi ki:

-Eh, benim zamanım nerede? Babamdan para aldım, su parkına gideceğim ve sonra evde online oynayacağım. katılır mısın Bu nedir? Ne yapıyorsun

- Ben tuğla yapıyorum.

- Sen delisin sen ne biçim tuğlasın, her yerde tuğla var, o büyüklükte bir tuğla fabrikası var, istediğin kadar alsınlar, ha-ha-ha oyna!

- Ne anlıyorsun? Tuğlaların nasıl yapıldığını, neyden yapıldığını, yani teknolojilerini öğrenmek istiyorum. Metni kopyaladınız, bırakın işimi yapayım.

Bıdı elini sallıyor.

Ertesi gün çocuklar sınıfta toplanır, Hadı ve Bıdı tanışır.

Dedi ki:

- Çocukların yeni haberleri var! Dün gidip Hadı'nın çamurdan taş yaptığını gördüm. Bu Hadı geçmişte kaldı, taş ustası zamanında...

Çocuklardan biri:

- Dashkasanlı adam kim?

Dedi ki:

- Daşkasan adamı da! Çizgi film vareeee.

Haydi:

- Eee?! Ne anlayacaksın Hiç çalışıyor musun? Her gün anne babandan para alıp boş yerlere harcıyorsun, iş adamı olacağım, param olacak diyorsun. O parayı sana kim getirecek? Bazen Narmina'ya, bazen Vagife, bazen bana dersi aktarmam için yalvarıyorsun ve aktarmayınca herkesin önünde boynunu büküyorsun.

Dedi ki:

- İş adamı olacağım, taşçı değil!

Çocuklardan biri:

- Bu kadar! Kimin iş adamı olmasına yardım edeceksin? Okuma yazma bilmiyorsan, seni kim işe alacak?

Hadı:

- Gelecekte inşaat mühendisi olmak istiyorum. Bunun için inşaat malzemelerini anlamam gerekiyor. Tuğla kesmeyi öğrendim. İnanmıyor musun? Ayrıca bahçemize küçük bir tuğla evcik yaptım. İyi bir mühendis olursam, iyi para kazanırım.

Sınıfa sessizce giren ve tartışmayı dışarıdan dinleyen öğretmen şöyle dedi:

- Çocuklar ne hakkında tartışıyorlar? Taşkasan nedir? Bakın, söylediğiniz taş değil, çok çalışan ve genç adama bir ders veren duvarcı.

Hadı, Bıdı, gelin buraya, bak dahi şairimiz Nizami Gencevi'nin "Tuğla kesen ihtiyarın öyküsü" adlı eserini "Sırlar Hazinesi"nden dinleyelim Bıdı ders alsın. Çocuklar dikkatlice dinler. Bıdı'nın hem arkadaşından, hem de ihtiyar duvar ustasından nasıl bir ders alacağını görün...

Hadı ve Bıdı hikayeni okudular. Daha sonra öğretmen çocuklardan eserin kahramanlarını tanımlamalarını istedi:

Tuğla yapan ihtiyarı karakterize eden çocuklar: gururlu, çalışkan, sanatçı, kimseyi küçük düşürmez, emeğinin meyveleriyle yaşar, yalnız ve yaşlıdır, ancak kimseye yük olmak istemez. O akıllıdır. Ona irad eden gençce akıllıca ve tutarlı bir şekilde yanıt verir.

Genç adamı karakterize eden çocuklar: Kibirlidir, büyüklere saygılı konuşamaz, yaşlı adama "bir somun ekmekten vazgeçmezler" diyerek hakarete bulunur.

Hadı'yi karakterize eden çocuklar: Akıllı. İyi okuyor ve gelecekte iyi bir inşaat mühendisi olmayı hedefliyor. Hedefe ulaşmak için çabalar.

Şimdi Bıdı'yi karakterize edelim: Ebeveynlerinin kazandığı parayı boşuna harcıyor ve övünüyor. Amacı iş adamı olmak olsa da herhangi bir sanatla ilgilenmiyor.

Öğretmen:

- Şam şehri nerede?*
- Felek ne?*
- Ruzi - nedir?*
- İbret nedir? - sorular verdi.*

8 Uluslararası Çocuk ve Gençlik edebiyatı sempozyumu, 22-23 ekim, 2021: materialları
<https://www.cogeyb.org/sempozyum/2044-2/>